

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**

**Aktywni
Obywatele** | Fundusz
Regionalny

STRATEGIA

Rozwoju Pracowni Inicjatyw Społecznych
na lata: 2022-2027

Red. Justyna Smajek

Szczecin, październik 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie

2. Diagnoza stanu wyjściowego

2.1 Podstawowe informacje o PRACOWNI INICJATYW SPOŁECZNYCH

2.2 Harmonogram opracowywania Strategii

2.3 Analiza SWOT

3. Misja i Wizja rozwoju PRACOWNI INICJATYW SPOŁECZNYCH do 2027 r.

4. Strategiczne cele rozwoju PRACOWNI INICJATYW SPOŁECZNYCH

4.1 Schemat blokowy rozwoju strategicznego PRACOWNI INICJATYW SPOŁECZNYCH

4.2 Cel strategiczny 1: ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO - wzmocnienie działań PIS w zakresie partycypacji obywatelskiej

4.3 Cel strategiczny 2: PARTNERSTWO BUDUJE - wzmocnienie pozycji PIS, jako silnego i wiarygodnego partnera społecznego

4.4 Cel strategiczny 3: PORADNICTWO OBYWATELSKIE - wzmacnianie działań Pracowni w zakresie poradnictwa obywatelskiego

4.5 Cel strategiczny 4: WZMACNIENIA POZYCJI STOWARZYSZEŃ ZWYKŁYCH poprzez tworzenie sieci organizacji

5. System wdrażania Strategii

5.1 Monitorowanie wdrażania Strategii

5.2 Źródła finansowania Strategii

6. Podsumowanie

1. Wprowadzenie

Pracownia Inicjatyw Społecznych (w dalszej części strategii będzie używany skrót **PRACOWNIA**) to stowarzyszenie zwykłe, oficjalnie zarejestrowane 27.10.2016 r. pod pozycją nr 14 w rejestrze stowarzyszeń zwykłych prowadzonych przez Prezydenta Miasta Szczecin. Stowarzyszenie powstało w celu:

- wspierania inicjatyw mających na celu rozwój zasobów ludzkich,
- inicjowania i wspierania działalności oświatowej, kulturalnej i naukowej zmierzającej do samodoskonalenia,
- działania na rzecz rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych w sferze turystyki i krajoznawstwa, ochrony środowiska i zdrowia,
- kreowania i promowania pozytywnego wizerunku kultury polskiej, podtrzymywanie tradycji narodowej oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- pomocy społecznej, pracy na rzecz środowisk defaworyzowanych, szerzenie wzajemnego zrozumienia i tolerancji,
- zapobiegania patologii, uzależnieniom, wykluczeniu społecznemu.

Założyciele PRACOWNI, jako główny priorytet stowarzyszenia postawili na działalność na rzecz dzieci i młodzieży, jej aktywizacji, rozwoju i wszelkiej pomocy. W początkowych latach funkcjonowania PRACOWNI jej działalność była skoncentrowana na realizację ww. priorytetu. Obecnie członkowie stowarzyszenia dostrzegają potrzebę oraz możliwość rozwoju działalności w innych obszarach i chcą wyznaczyć nowe kierunki działania Stowarzyszenia.

Budowanie strategii rozwoju, a więc planowanie długofalowych przedsięwzięć zawierających perspektywę zmian ilościowych i jakościowych, powinno wynikać z potrzeby działań pobudzanych ludzkimi marzeniami i wyobraźnią, mających istotny wpływ na kształtowanie wizji rozwoju oraz umiejętności jej urzeczywistniania. Strategia rozwoju jest niezbędna, do wzrostu siły i wpływu organizacji, a także zwiększenia skuteczności realizowanej Misji i Wizji.

Prezentowana Strategia jest więc jest dokumentem o charakterze planistycznym, adresowanym do całej lokalnej społeczności z obszaru działania PRACOWNI. Z tej też przyczyny została tak opracowana, aby jej treść zawierała cele i kierunki działania stowarzyszenia, które przyczynią się do aktywizacji społeczności, przede wszystkim poprzez włączanie się różnych partnerów i mieszkańców Pomorza Zachodniego do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw oddolnych.

Dokument jest merytorycznie spójny z założeniami zawartymi w dokumentach Strategicznych:

1. **Wieloletni Program Rozwoju Szczecina na lata 2023-2027.** Cel nadrzędny III. Szczecin - miasto o wysokim potencjale kapitału intelektualnego III.1. Budowanie kapitału społecznego szczecinian, wzrost zaufania między ludźmi, poprawa relacji Miasto-Obywatel oraz pobudzanie aktywności społecznej.

2. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

I Cel strategiczny – Otwarta społeczność. Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności – otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości. 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego.

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.

Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom członkowie PRACOWNI dostrzegli potrzebę rozszerzenia profilu działania stowarzyszenia i dostosowania do nowych wyzwań i oczekiwań. Stąd w 2022 r. przystąpiono do opracowania „Strategii Rozwoju Pracowni Inicjatyw Społecznych na lata: 2022-2027” w ramach projektu „Młodzieżowa Rada Gminy w Pełczycach” realizowanego z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny, finansowanego z Funduszy EOG.

„Strategia Rozwoju Pracowni Inicjatyw Społecznych na lata: 2022-2027” została opracowana przez przedstawicieli PRACOWNI (Członków, Doradców, pracowników, wolontariuszy i 5 organizacje partnerskie), którzy uczestniczyli w warsztatach strategicznych w Szczecinie i w Świnoujściu).

Takie podejście to wielkie wyzwanie i wielka szansa dla zmiany wizerunku lokalnych organizacji pozarządowych. Zachęcam wszystkich do zaangażowania się w realizację zapisanych w strategii przedsięwzięć oraz pomysłów.

Przedstawiciel Stowarzyszenia

2.1 Podstawowe informacje o Pracowni Inicjatyw Społecznych

Pracownia inicjatyw Społecznych to stowarzyszenie zwykłe zrzeszające ludzi z pasją i dużą wrażliwością społeczną. Pracownia posiada stały zespół osób zaangażowanych w realizację działań statutowych. W skład zespołu wchodzi: członkowie stowarzyszenia (3 osoby), którzy wykonują pracę głównie społecznie, 2 stałych wolontariuszy (obsługa biura oraz strony internetowej), oraz 5 specjalistów, którzy systematycznie współpracują przy realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć, w tym są zatrudniani do realizacji działań projektowych. Cały zespół posiada odpowiednią wiedzę oraz kompetencje umożliwiające prawidłową realizację celów stowarzyszenia. Pracownia Inicjatyw Społecznych działa w oparciu o Kartę Zasad Działania Organizacji Pozarządowych, czyli opiera swoje działania o takie wartości jak: dobro wspólne, legalizm, etyka, niezależność, jawność, odpowiedzialność, rzetelność, rozliczalność, partnerstwo, podział władz i unikanie konfliktu interesów.

Wśród podstawowych standardów działania pozwalających skutecznie realizować cele statutowe znajdują się:

- stosowanie się do obowiązującego w Polsce prawa;
- organizacja posiada zespół osób ds. formalno-prawnych;
- benchmarking działalności NGO w Polsce i za granicą;
- kultura funkcjonowania w otoczeniu, współpraca z 3 sektorami gospodarki;
- budowanie kapitału ludzkiego członków i wolontariuszy - udział w szkoleniach, seminariach, webinarach itp.;
- podejmowanie decyzji w sposób demokratyczny w trybie spotkań i wymiany poglądów, ważne decyzje wymagają sformalizowania w postaci uchwał;
- formułowanie długofalowych celów w oparciu o analizę otoczenia.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

1. wspieranie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych,
2. wspieranie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej i osobom niepełnosprawnym,
3. inicjowanie działań, mających na celu promocję zdrowia i upowszechnienie wiedzy społeczeństwa na temat ochrony zdrowia,
4. działalność na rzecz organizacji, których celami statutowymi jest: działalność naukowa, naukowo-techniczna, społeczna, oświatowa, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów,
5. inicjowanie i wspieranie działalności naukowej, społecznej, edukacyjnej, oświatowej i wychowawczej, zmierzającej do samodoskonalenia,
6. propagowanie krajoznawstwa jako formy wypoczynku dzieci, młodzieży i dorosłych,
7. wspieranie działań mających na celu promocję sportu i zdrowego stylu życia,
8. inicjowanie działań wspierających rozwój kultury, sztuki, ochronę dóbr kultury i tradycji,

9. szkolenia, seminaria, konferencje, fora, itp.,
10. doradztwo zawodowe, w tym doradztwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnościami.
11. działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami,
12. promocję i organizację wolontariatu,
13. partnerstwa publiczno – prywatne,
14. inicjowanie działań mających na celu wzrost porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym,
15. współpracę krajową i międzynarodową z instytucjami realizującymi te same lub zbliżone cele co Stowarzyszenia,
16. wydawanie czasopism, książek oraz publikacji multimedialnych związanych z działalnością statutową Stowarzyszenia,
17. aplikowanie o fundusze krajowe i międzynarodowe, z których finansowana będzie działalność statutowa Stowarzyszenia,
18. podejmowanie wszelkich innych działań zmierzających do urzeczywistnienia celów Stowarzyszenia,
19. jako priorytet Stowarzyszenie stawia sobie działalność na rzecz dzieci i młodzieży, jej aktywizacji, rozwoju i wszelkiej pomocy.

Pracownia, pomimo iż działa od 6 lat posiada już duże doświadczenie projektowe. Od 2016 roku, z sukcesami zrealizowała następujące projekty:

- 1. Młodzieżowa Rada Szkoły w Publicznej Szkole Podstawowej nr 3 im. Lotników Polskich w Świdwinie.** Celem głównym projektu było zwiększenie aktywności obywatelskiej wśród 40 uczniów dwóch szkół: Zespołu Szkół w Rąbinie oraz Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Polskich Lotników w Świdwinie, poprzez działalność Młodzieżowej Rady Szkoły w okresie od 01.04.2022 do 31.12.2022 r. Projekt był odpowiedzią na zdiagnozowane przez Pracownię zapotrzebowanie na budowę kapitału społecznego w zakresie partycypacji obywatelskiej wśród uczniów ww. szkół. W projekcie zrealizowano następujące działania: utworzono i prowadzono Młodzieżowe Rady Szkół; zorganizowano obóz edukacyjny; przeprowadzono warsztaty nt. partycypacji społecznej. Łącznie w projekcie udział wzięło 40 uczniów.
- 2. Młodzi obywatele na start!** Cele główny projektu dotyczył obszaru: partycypacja publiczna oraz edukacja obywatelska, w tym edukacja historyczna (a integralnym elementem oferty były działania bezpośrednio dotyczące obchodów 100-lecia niepodległości Polski. Realizacja zadania w znacznym stopniu przyczyniła się do poznania historii Polski, a także angażowała młodzież w obchody z okazji odzyskania jej niepodległości. Projekt stanowił odpowiedź na zdiagnozowane przez Pracownię zapotrzebowanie na budowę kapitału społecznego w zakresie partycypacji i edukacji obywatelskiej wśród uczniów dwóch szkół: Zespołu Szkół w Rąbinie oraz Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Jesionowie. Łącznie w projekcie udział wzięło 44 uczniów bezpośrednio zaangażowanych w działania edukacyjne oraz ok. 600

osób będącymi odbiorcami działań upamiętniających setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

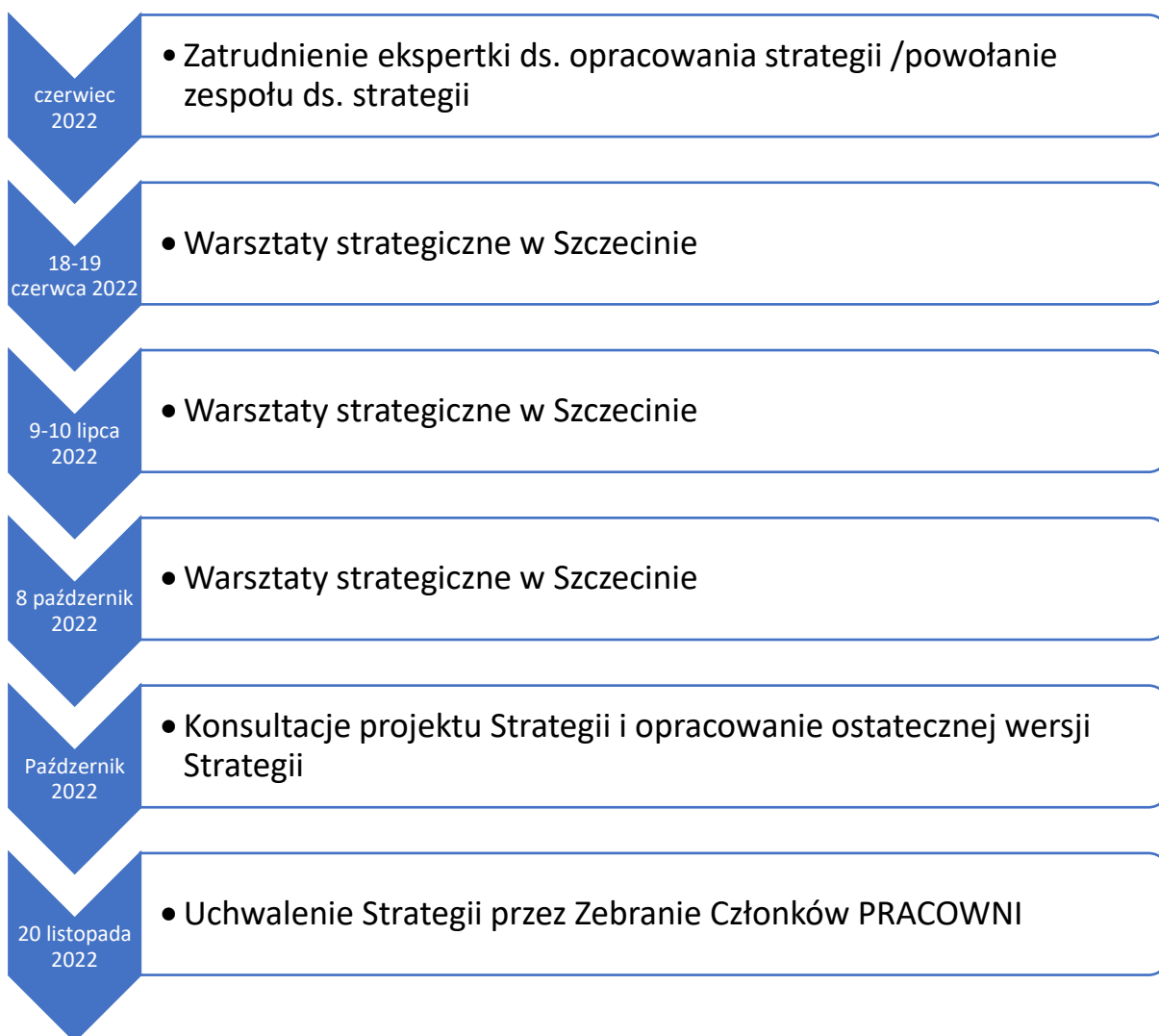
- 3. Młodzieżowa Rada Szkoły** projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na rzecz rozwoju Sołectw Niemierzyno i Kłodzino „Z tradycją w przyszłość”. Projekt realizowany był w szkole podstawowej i gimnazjalnej - wiejskiej, gdzie realizowano działania aktywizujące młodzież do działalności obywatelskiej. W projekcie osiągnięto 100% założonych rezultatów.

Projekty realizowane przez Pracownię w 2022 r.:

- 1. PASZPORT KOMPETENCJI OSÓB 60+ DO UDZIAŁU W PROCESIE STANOWIENIA PRAWA –** zadanie publiczne współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach rządowego programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025, Edycja 2022. Okres realizacji 01.09.2022 – 31.12.2022 r., wartość całkowita projektu: 44 275,00 zł. Cel główny projektu: wzrost postaw partycypacyjnych wśród min. 24 seniorów w wieku 60+ zamieszkujących Gminę Pełczyce poprzez szereg zaplanowanych działań w okresie 09.2022-12.2022 r. Cele szczegółowe: 1) Dostarczenie wiedzy nt. potrzeb osób 60+ zamieszkujących Gminę Pełczyce, poprzez opracowanie raportu oraz przeprowadzenie 2 lokalnych spotkań i udział min. 25 seniorów w okresie 10.2022-09.2020 r. 2) Nabycie specjalistycznej wiedzy wśród 24 seniorów dotyczącej narzędzi partycypacyjnych umożliwiających oddziaływanie na lokalne środowisko seniorów poprzez udział w szkoleniach wyjazdowych w okresie 09.2022-10.2022 3) Umożliwienie stworzeniu ciała reprezentującego interesy seniorów, zamieszkujących Gminę Pełczyce poprzez udział 10 seniorów w działania inicjujących w okresie 10.2022-12.2022 r
- 2. MŁODZIEŻOWA RADA GMINY W PEŁCZYCACH –** projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Głównym celem projektu jest upowszechnienie idei samorządowej wśród młodzieży oraz zwiększenie aktywności młodych ludzi w Gminie Pełczyce poprzez utworzenie 10.osobowej Młodzieżowej Rady Gminy Pełczyce oraz realizację przez nią przedsięwzięć w okresie 12.2021 r.-12.2022 r. W ramach projektu przewidziano szereg działań, które umożliwiły osiągnięcie planowanych rezultatów i należą do nich: rekrutacja potencjalnych członków MRG (oraz działania związane z utworzeniem MRS przez Gminę Pełczyce-32 godz. warsztatów), złożenie wniosku o powołanie MRG do Gminy Pełczyce, działalność MRG w Pełczycach, działania komunikacyjne, w tym organizacja spotkania informacyjno-komunikacyjnego, weekendy edukacyjne dla przedstawicieli MRG. W wyniku realizacji projektu członkowie MRG Pełczyce nabyli m.in. umiejętności podejmowania działań na rzecz swojej społeczności lokalnej, co zwiększ skuteczności działań prowadzonych przez władze gminy na rzecz młodych ludzi. Projekt realizowany w partnerstwie formalnym ze Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „ALA i AS” oraz nieformalnym Zespół Szkół im. M. Kopernika w Pełczycach.

2.2 Harmonogram opracowywania Strategii

W celu usystematyzowania i jeszcze lepszej realizacji założonych celów statutowych, niezbędnym było opracowanie niniejszej Strategii, co było trudnym, czasochłonnym i wymagającym zaangażowania wielu osób zadaniem. Poniżej prezentujemy szczegółowy harmonogram opracowywania Strategii:

2.3 Analiza SWOT

Do badania potencjału organizacji zastosowano najbardziej popularną technikę badawczą jaką jest analiza SWOT, która uwzględnia jej mocne strony, szanse, słabe strony i zagrożenia.

Mocne strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabyta wiedza i doświadczenie związane z prowadzeniem ponad 6 lat podmiotu z 3 sektora. 2. Kilkunastoletnie doświadczenie w działalności w 3 sektorze członków Stowarzyszenia (potencjał osobowy). 3. Wieloletni wolontariusze i współpracownicy Stowarzyszenia. 4. Posiadanie strony internetowej. 5. Doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych z różnych środków publicznych: Program PFIO, NOWE FIO, Aktywni +. 6. Współpraca z Młodzieżowym Sejmikiem Województwa Zachodniopomorskiego, Gminą Pełczyce, Szkołą Podstawową nr 3 im. Lotników Polskich w Świdwinie, Zespołem Szkół Publicznych im. Adama Mickiewicza, Szkołą Podstawową im. K. Makuszyńskiego oraz Szkołą Podstawową w Pełczycach.
Szanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w bezpłatnych szkoleniach, doradztwach i konferencjach. 2. Promocja organizacji przy realizacji różnych przedsięwzięć w ramach realizowanych projektów. 3. Dostępność funduszy unijnych, rządowych i prywatnych.
Słabe strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak osobowości prawnej. 2. Ograniczone warunki lokalowe. 3. Ograniczony czas członków stowarzyszenia na działania. 4. Niska i niestabilna dywersyfikacja źródeł przychodu. Źródłem finansowania są tylko składki członkowskie, darowizny i środki publiczne. 5. Brak klarownego wizerunku stowarzyszenia. 6. Brak płynności finansowej w dostępie do funduszy publicznych. 7. Brak rozpoznawalności stowarzyszenia. 8. Znaczne trudności w zapewnieniu dostępności działań osobom ze szczególnymi potrzebami. 9. Niski potencjał finansowy, który dyskwalifikuje stowarzyszenie z ubiegania się o środki finansowe z Unii Europejskiej.

Zagrożenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Różna dyspozycyjność czasowa członków i wolontariuszy Stowarzyszenia ze względu na to, że działalność społeczna jest ich dodatkowym zajęciem. Każdy z członków Stowarzyszenia pracuje na etacie w innym podmiocie. 2. Rosnąca inflacja, która może utrudnić funkcjonowanie stowarzyszenia ze względu na wzrost kosztów bieżących, a także spowodować niechęć i niemoc wolontariuszy do działalności pro bono. Wzrost kosztów życia wymusza na obywatelach konieczność poszukiwania innych źródeł przychodu i angażowanie swojego czasu w takiej formie. 3. Potencjalna niestabilność przepisów prawa. 4. Wzrost ogólnych kosztów funkcjonowania organizacji pozarządowych.
-------------------	---

3. Misja i Wizja rozwoju PRACOWNI INICJATYW SPOŁECZNYCH do 2027 r.

Wizja to obraz organizacji w przyszłości, przy założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań. Wizja przyjęta w strategii jest odzwierciedleniem marzeń i ambicji członków Stowarzyszenia, wiążących się z jej działaniem oraz stanem docelowym, który chcą osiągnąć w przyszłości. Na jej opracowanie składały się następujące etapy:

- 1) przygotowanie – zidentyfikowano obszary składające się na wizję organizacji,
- 2) konsultacja – podczas spotkań warsztatowych określono wizję docelową organizacji, skupiając się na określonych obszarach,
- 3) podsumowanie – zweryfikowano wizję pod kątem oczekiwań i potencjalnych zasobów,
- 4) ogłoszenie – sformułowano i upubliczniono w strategii ostateczny opis wizji.

WIZJA STOWARZYSZENIA

Silna, prężna, dobrze rozwinięta organizacja, działająca na rzecz partycypacji społecznej i aktywności obywatelskiej, integrująca mieszkańców, której działalność opiera się na współdziałaniu partnerów z różnych sektorów

Misja ma bardziej precyzyjny charakter. Choć także dotyczy przyszłości, wyznacza główny kierunek rozwoju organizacji i stawia przed jej członkami konkretne wyzwania. Misja została sformułowana w sposób zrozumiały dla jej bezpośrednich i pośrednich odbiorców oraz możliwy do jej realizacji. Jednocześnie nie jest zbyt szczegółowa, by nie utrudniać wprowadzania zmian dostosowawczych, w przypadku zaistnienia takiej konieczności. Wyraża wspólne wartości uznawane i podzielane przez członków Stowarzyszenia, określając ich dalszą filozofię działania.

MISJA STOWARZYSZENIA

Tworzenie wszelakich płaszczyzn do lepszego życia, aktywności i integracji mieszkańców, sprzyjającym budowaniu społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o lokalne zasoby oraz współpracę międzysektorową

Sformułowanie wizji i misji oraz ich konsekwentna realizacja powinny doprowadzić do ukształtowania osobowości Stowarzyszenia w przyszłości i jego społecznego wizerunku. Wyznaczone w strategii cele i podejmowane w przyszłości przedsięwzięcia będą z kolei dążyć do realizacji wizji i misji.

4. Strategiczne cele rozwoju PRACOWNI INICJATYW SPOŁECZNYCH

Cele strategii opracowano na podstawie wniosków z analizy SWOT oraz konsultacji z zaangażowanymi w powstanie dokumentu przedstawicielami Stowarzyszenia i podmiotów partnerskich. Zostały określone jasno i zrozumiale oraz zaakceptowane przez wszystkie strony biorące udział w tworzeniu strategii. Dzięki takiemu podejściu cele odpowiadają na zdiagnozowane problemy lokalnej społeczności i członków Stowarzyszenia oraz stanowią odzwierciedlenie rzeczywistych ich potrzeb. Ponadto są realistyczne i możliwe do osiągnięcia w określonej perspektywie czasowej, przy potencjalnie dostępnych zasobach finansowych i osobowych.

Cel strategiczny 1: ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO – wzmocnienie działań Pracowni w zakresie partycypacji obywatelskiej

Cel strategiczny 2: PARTNERSTWO BUDUJE- wzmocnienie pozycji PIS, jako silnego i wiarygodnego partnera społecznego

Cel strategiczny 3: PORADNICTWO OBYWATELSKIE – wzmocnienie działań Pracowni w zakresie poradnictwa obywatelskiego

Cel strategiczny 4: WZMACNIENIA POZYCJI STOWARZYSZEŃ ZWYKŁYCH poprzez tworzenie sieci organizacji.

4.1 Schemat blokowy rozwoju strategicznego PRACOWNI INICJATYW SPOŁECZNYCH

Cel strategiczny 1: ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO – wzmocnienie działań PRACOWNI w zakresie partycypacji obywatelskiej	
CEL OPERACYJNY 1.1: Zwiększenie udziału PRACOWNI w rozwoju dialogu obywatelskiego	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Zwiększenie udziału reprezentantów PRACOWNI w ciałach opiniodawczo-doradczych (np. Szczecińska Rada Działalności Pożytku Publicznego/Zachodniopomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego, w Komitetach Monitorujących programy rządowe jak i programy europejskie). b) Udział w wydarzeniach i inicjatywach służących rozwojowi dialogu obywatelskiego na poziomie lokalnym/regionalnym (np. Spotkania POD PLATANAMI, Zachodniopomorskie Forum NGO). c) Organizacja spotkań wspierających rozwój społeczeństwa obywatelskiego (np. kawiarenek obywatelskich). d) Wypowiadanie się w sprawach publicznych istotnych dla rozwoju sektora obywatelskiego.
CEL OPERACYJNY 1.2: Zwiększenie udziału PRACOWNI w rozwoju partycypacji społecznej	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Kontynuowanie działalności edukacyjnej w zakresie rozwoju partycypacji społecznej przedstawicieli samorządów uczniowskich zachodniopomorskich szkół, w tym przede wszystkim na obszarach wiejskich i mniejszych miast. b) Rozszerzenie profilu działań edukacyjnych z zakresu partycypacji społecznej na inne grupy społeczne, które chcą budować swoje reprezentacje (np. Młodzieżowe Rady Gmin/Miast, Rady ds. Seniorów). c) Wzmocnienie udziału PRACOWNI w procesie konsultacji społecznych oraz wypracowywania wspólnych stanowisk w sprawach istotnych dla sektora obywatelskiego i spraw społecznych.
CEL OPERACYJNY 1.3: Wzmocnienie roli PRACOWNI jako organizacji infrastrukturalnej wspierającej NGO	

Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Dążenie do utworzenia Zachodniopomorskiego Klastra Stowarzyszeń Zwykłych – podmiotu umożliwiającego formalne zrzeszanie się stowarzyszeń zwykłych i mniejszych organizacji obywatelskich działających na lokalną skalę, w tym grup nieformalnych. b) Prowadzenie specjalistycznego doradztwa (w tym e-doradztwa). c) Prowadzenie szkoleń dla organizacji obywatelskich. d) Prowadzenie Punktów Porad Prawnych i Obywatelskich świadczących kompleksowe poradnictwo prawne i obywatelskie (w tym e-porad). e) Realizacja programów edukacyjnych dla NGO i grup nieformalnych. f) Monitorowanie potrzeb organizacji obywatelskich, które pozwolą lepiej dopasować ofertę wsparcia (np. badania ankietowe, wywiady, spotkania).
-------------------	--

CEL OPERACYJNY 1.4: Zwiększenie dywersyfikacji źródeł finansowania PRACOWNI

Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Prowadzenie działań fundraisingowych służących zwiększeniu stabilności finansowej PRACOWNI oraz uniezależnienia się od dotacji publicznych (np. pozyskanie stałych darczyńców). b) Wypracowanie i wdrożenie standardów działań fundraisingowych. c) Wypracowanie i wdrożenie wieloletniej strategii fundraisingowej. d) Dążenie do utworzenia Kapitału Żelaznego. e) Dążenie do zwiększenia przychodów PRACOWNI: <ul style="list-style-type: none"> – z 1,5% podatku od osób fizycznych (np. nawiązanie współpracy z podmiotami OPP, które pozyskują środki na realizację wspólnego celu, przystępując do akcji 1% – Wspólny Cel np. akcja jeden procent.pl), – z darowizn od osób fizycznych (np. system podziękowań dla darczyńców), – ze składek członkowskich (np. zwiększenie członków stowarzyszenia).
-------------------	---

Cel strategiczny 2: PARTNERSTWO BUDUJE - wzmocnienie pozycji PRACOWNI, jako silnego i wiarygodnego partnera społecznego	
CEL OPERACYJNY 2.1: wzmocnienie roli PRACOWNI jako wiodącego think tanku obywatelskiego na Pomorzu Zachodnim	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Rozwój think tanku obywatelskiego zajmującego się badaniami i analizami dotyczącymi sektora obywatelskiego (np. raporty z badań, publikacje, artykuły). b) Rozwój współpracy z ośrodkami naukowo-badawczymi i uczelniami (np. Uniwersytetem Szczecińskim, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny). c) Stworzenie e-wolontariatu obejmującego stały monitoring aktualnych przepisów prawnych istotnych dla działalności NGO.
CEL OPERACYJNY 2.2: wzmocnienie współpracy PRACOWNI z partnerami krajowymi	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Zaangażowanie PRACOWNI w inicjatywy podejmowane przez partnerstwa i porozumienia z udziałem NGO, które działają przede wszystkim na szczeblach: lokalnym i regionalnym, a w szczególnych przypadkach także na szczeblu ogólnopolskim. b) Zwiększenie zaangażowania PRACOWNI w prace w ramach Partnerstwa na rzecz dostępności utworzonego w ramach rządowego Programu Dostępność PLUS na lata: 2018-2025. c) Inicjowanie tworzenia partnerstw i porozumień tematycznych (np. konsorcjów, sieci współpracy i inicjatyw klastrowych).
CEL OPERACYJNY 2.3: rozpoczęcie współpracy Pracowni z partnerami zagranicznymi	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Rozwój współpracy z partnerami z Unii Europejskiej (np. z Towarzystwem Niemiecko-Polskim Meklemburgii-Pomorza Przedniego (Deutsch-Polnische Gesellschaft in Mecklenburg-Vorpommern), Stowarzyszeniem Edukacyjnym Uckermark (Uckermark Bildungsverbund gGmbH) b) Udział w międzynarodowych projektach i programach, które są zgodne są z misją i celami PRACOWNI.

	c) Zwiększenie zaangażowania PRACOWNI w działania skierowane na Ukrainę.
CEL OPERACYJNY 2.4: wzmocnienie działań Pracowni w zakresie współpracy międzysektorowej	
Kierunki działań:	<p>a) Rozwój współpracy z administracją publiczną (np. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Miasta Szczecin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie).</p> <p>b) Nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami stosującymi zasadę społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).</p> <p>c) Realizacja projektów partnerskich z jednostkami samorządu terytorialnego i instytucjami publicznymi.</p>

Cel strategiczny 3: PORADNICTWO OBYWATELSKIE – wzmacnianie działań Pracowni w zakresie poradnictwa obywatelskiego	
CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań na rzecz ochrony i realizacji praw obywatelskich oraz zwiększanie wiedzy na ten temat	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego w sposób ciągły w punktach Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego. b) Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego w sposób systematyczny, zgodny z zapotrzebowaniem społeczeństwa poprzez propagowanie wiedzy na stronie internetowej Pracowni oraz na jej profilu na facebooku. c) Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego poprzez konsultacje indywidualne zgodnie z zapotrzebowaniem. d) Prowadzenie warsztatów poruszających aktualne zmiany w zakresie prawa związanego z szeroko rozumianym poradnictwem obywatelskim szczególnie z zakresu zabezpieczeń socjalnych, emerytur i rent oraz prawa rodzinnego.
CEL OPERACYJNY 3.2: Wspieranie działań mających na celu integrację oraz aktywizację społeczną i zawodową grup zagrożonych marginalizacją	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego w sposób ciągły w punktach Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego. b) Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego w sposób systematyczny, zgodny z zapotrzebowaniem społeczeństwa poprzez propagowanie wiedzy na stronie internetowej Pracowni oraz na jej profilu na facebooku. c) Prowadzenie szkoleń i warsztatów zgodnych z zapotrzebowaniem jednostki oraz jej otoczenia instytucjonalnego. d) Współpraca z podmiotami z otoczenia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. MOPSY, CISy, PUPu, instytucje szkoleniowe.

CEL OPERACYJNY 3.3: Dążenie do wprowadzenia zmian w polityce społecznej, służących rozwojowi demokracji i budowie społeczeństwa obywatelskiego

Kierunki działań:

- a) Udział w konferencjach na temat rozwoju demokracji i budowania społeczeństwa obywatelskiego organizowanych m.in. przez Narodowy Instytut Wolności.
- b) Aktywny udział w konsultacjach dokumentów o charakterze strategicznych.
- c) Upowszechnianie informacji na temat aktualnych zmian w celu budowania społeczeństwa obywatelskiego.

CEL OPERACYJNY 3.4: Upowszechnianie praw kobiet oraz działalność na rzecz równości praw kobiet i mężczyzn

Kierunki działań:

- a) Współpraca przy realizacji różnych przedsięwzięć z organizacjami, które statutowo zajmują się działalnością na rzecz równości kobiet i mężczyzn.
- b) Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego w sposób ciągły w punktach Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego.
- c) Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego w sposób systematyczny, zgodny z zapotrzebowaniem społeczeństwa poprzez propagowanie wiedzy na stronie internetowej Pracowni oraz na jej profilu na facebooku.
- d) Prowadzenie szkoleń i warsztatów zgodnych z zapotrzebowaniem jednostki oraz jej otoczenia instytucjonalnego.

Cel strategiczny 4: WZMACNIENIA POZYCJI STOWARZYSZEŃ ZWYKŁYCH poprzez tworzenie sieci organizacji.	
CEL OPERACYJNY 4.1: Poprawienie wizerunku stowarzyszeń zwykłych jak i równorzędnych podmiotów funkcjonujących w III sektorze	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Przeprowadzenie szerokiej kampanii promującej działalność stowarzyszeń zwykłych. b) Utworzenie Zachodniopomorskiego Klastra Stowarzyszeń Zwykłych oraz promocja jego działalności. c) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na propagowanie działalności stowarzyszeń zwykłych, w tym środków publicznych oraz darowizn.
CEL OPERACYJNY 4.2: Reprezentowanie interesów stowarzyszeń zwykłych oraz współrozwiązywanie ich problemów	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Utworzenie Zachodniopomorskiego Klastra Stowarzyszeń Zwykłych oraz opracowanie standardów funkcjonowania stowarzyszeń zwykłych. b) Udział Klastra w konferencjach poświęconych tematyce działalności III sektora, w tym na arenie regionalnej, krajowej i międzynarodowej. c) Reprezentacja przedstawicieli Pracowni w ciałach opiniotwórczo – doradczych. Przygotowywanie opinii na temat zmian ustawowych i przesyłanie ich do odpowiednich instytucji. d) Konsultowanie zmian w dokumentach o charakterze strategicznych biorąc pod uwagę interesy stowarzyszeń zwykłych.
CEL OPERACYJNY 4.3: Wzmocnienie funkcjonowania stowarzyszeń zwykłych i pomoc w rozwiązywaniu aktualnych problemów	
Kierunki działań:	<ul style="list-style-type: none"> a) Pozyskiwanie środków publicznych na organizację szkoleń dla reprezentantów stowarzyszeń zrzeszonych w Klastrze zgodnie z ich zapotrzebowaniem.

	<ul style="list-style-type: none"> b) Cykliczne organizowanie szkoleń, o formule częściowo odpłatnej, wykorzystując potencjał kadrowy i pracę wolontariuszy. c) Organizacja darmowych webinarów dla organizacji zrzeszonych w Klastrze, które będą całkowicie bezpłatnie prowadzone przez wolontariuszy. d) Opracowanie i wdrożenie standardów pracy Klastra.
--	--

5.1 Monitorowanie wdrażania Strategii

Monitoring Strategii będzie wykonywany od roku 2023 do końca 2025. Jego celem będzie zapewnienie zgodności realizacji Strategii z założonymi celami oraz realizacją zaplanowanych kierunków działań. Ponadto monitoring będzie wykorzystywany do bieżącego wykrywania nieprawidłowości i trudności oraz ich korygowania. W tym zakresie stałym punktem corocznego sprawozdania merytorycznego PRACOWNI będzie opisanie postępów we wdrażaniu Strategii. Ponadto stałym punktem obrad Zebrania Członków PRACOWNI będzie dyskusja na temat postępów we wdrażaniu Strategii.

REZULTAT	WSKAŹNIK POMIARU	DATA POMIARU	NARZĘDZIA MONITORINGU
Wzrost liczby reprezentantów Pracowni w ciałach opiniodawczo-doradczych	Corocznie do 2025 r. liczba reprezentantów wzrośnie o jedną osobę, tak, aby utrzymać stałą, minimalną reprezentację 3 osób.	31.12.2023 r. 31.12.2024 r. 31.12.2025 r. 31.12.2026 r. 31.12.2027 r.	Dokumenty w wersji elektronicznej potwierdzające przynależność do ciał opiniodawczo - doradczych.
Wzrost liczby ciał opiniodawczo-doradczych w których działają reprezentanci Pracowni	3 różne ciała opiniodawczo - doradcze, w których działania podjęli reprezentanci Pracowni.	31.12.2023 r. 31.12.2024 r. 31.12.2025 r. 31.12.2026 r. 31.12.2027 r.	Dokumenty w wersji elektronicznej potwierdzające przynależność do ciał opiniodawczo - doradczych.
Wzrost liczby wydarzeń i inicjatyw służących rozwojowi dialogu obywatelskiego na poziomie lokalnym/region-alnym w których udział wezmą reprezentanci Pracowni	2 wydarzenia	31.12.2023r.	1. Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności Pracowni. 2. Dokumentacja zdjęciowa.
	4 wydarzenia	31.12.2024 r.	
	6 wydarzeń	31.12.2025 r.	
	8 wydarzeń	31.12.2026 r.	
	10 wydarzeń	31.12.2027 r.	
Wzrost liczby organizowanych	2 szkolenia	31.12.2023 r.	

szkoleń z zakresu partycypacji obywatelskiej	4 szkolenia	31.12.2024 r.	1. Roczne sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności Pracowni. 2. Dokumentacja szkoleniowa: listy obecności, zdjęcia, umowy.
	6 szkoleń	31.12.2025 r.	
	8 szkoleń	31.12.2026 r.	
	10 szkoleń	31.12.2027 r.	
Wzrost liczby szkoleń z zakresu prawa socjalnego, rodzinnego oraz równości szans kobiet i mężczyzn	2 szkolenia	31.12.2023r.	1. Roczne sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności Pracowni. 2. Dokumentacja szkoleniowa: listy obecności, zdjęcia, umowy.
	4 szkolenia	31.12.2024 r.	
	6 szkoleń	31.12.2025 r.	
	8 szkoleń	31.12.2026 r.	
	10 szkoleń	31.12.2027 r.	
Wzrost przychodów z innych źródeł niż środki publiczne	Coroczny wzrost przychodów z innych źródeł niż środki publiczne o 15% w stosunku do roku poprzedniego	31.12.2023 r. 31.12.2024 r. 31.12.2025 r. 31.12.2026 r. 31.12.2027 r.	Coroczne sprawozdanie finansowe.
Liczba opracowanych i wdrożonych standardów działań fundraisingowych	1 wypracowany standard działalności fundraisingowej	31.12.2024 r.	1. Gotowy dokument dostępny w wersji elektronicznej. 2. Uchwała członków stowarzyszenia o przyjęciu do wdrożenia standardów działalności fundraisingowej.
Liczba przygotowanych i złożonych projektu o pozyskanie kapitału żelaznego	1 wniosek o dofinansowanie	31.12.2027 r.	1. Gotowy wniosek o dofinansowanie. 2. Potwierdzenie złożenia wniosku.
Liczba przygotowanych i złożonych projektów w partnerstwie międzynarodowym	1 wniosek o dofinansowanie	31.12.2027 r.	1. Gotowy wniosek o dofinansowanie. 2. Potwierdzenie złożenia wniosku.

Liczba przedsięwzięć realizowanych na rzecz Ukrainy	3 przedsięwzięcia	31.12.2027 r.	Coroczne sprawozdanie merytoryczne z działalności Pracowni.
Poprawa wizerunku organizacji	Corocznie min. 100 osób odwiedzających stronę internetową, profile w mediach społecznościowych	31.12.2023 r. 31.12.2024 r. 31.12.2025 r. 31.12.2026 r. 31.12.2027 r.	Monitorowanie statystyk wejść na stronę internetową Pracowni oraz jej profile społecznościowe.
Wzrost partnerstw wewnątrzsektorowych lokalnych i regionalnych	1 założony Klaster	31.12.2023 r.	Przyjęta uchwała o utworzeniu Klastra.
	10 organizacji należących do Klastra	31.12.2023 r.	Uchwała o przyjęciu nowych członków.
	20 organizacji należących do Klastra	31.12.2024 r.	
	30 organizacji należących do Klastra	31.12.2025 r.	
	40 organizacji należących do Klastra	31.12.2026 r.	
	50 organizacji należących do Klastra	31.12.2027 r.	
Wzrost liczby stowarzyszeń zwykłych, które otrzymały wsparcie merytoryczne	10 organizacji	31.12.2023 r.	Bieżący rejestr organizacji korzystających ze wsparcia.
	20 organizacji	31.12.2024 r.	
	30 organizacji	31.12.2025 r.	
	40 organizacji	31.12.2026 r.	
	50 organizacji	31.12.2027 r.	
Wzrost liczby stowarzyszeń zwykłych, które poprawiły wizerunek i skuteczniej promują swoją działalność	10 organizacji	31.12.2023 r.	Monitoring kwartalny stron internetowych oraz innych kanałów promocji i reklamy organizacji członkowskich.
	20 organizacji	31.12.2024 r.	
	30 organizacji	31.12.2025 r.	
	40 organizacji	31.12.2026 r.	
	50 organizacji	31.12.2027 r.	
Liczba opracowanych standardów funkcjonowania stowarzyszeń zwykłych.	1 dokument	31.12.2022 r.	Gotowy dokument dostępny na stronie internetowej Pracowni.
Liczba organizacji, które wdrożyły	10 organizacji	31.12.2023 r.	Sprawozdanie z corocznych spotkań członków
	20 organizacji	31.12.2024 r.	

opracowane standardy stowarzyszeń zwykłych	30 organizacji	31.12.2025 r.	
	40 organizacji	31.12.2026 r.	
	50 organizacji	31.12.2027 r.	
Liczba punktów Nieodpłatnego Doradztwa Obywatelskiego prowadzonego przez Stowarzyszenie	0 Punktów	31.12.2023 r.	Nie dotyczy
	1 Punkt	31.12.2024 r.	Podpisana umowa o dofinansowanie zadania publicznego.
	1 Punkt	31.12.2025 r.	
	1 Punkt	31.12.2026 r.	
	1 Punkt	31.12.2026 r.	
Wzrost liczby doradztwa obywatelskich	40 doradztw obywatelskich	31.12.2023 r.	Bieżący rejestr kart doradztwa
	80 doradztw obywatelskich	31.12.2024 r.	
	120 doradztw obywatelskich	31.12.2025 r.	
	160 doradztw obywatelskich	31.12.2026 r.	
	200 doradztw obywatelskich	31.12.2027 r.	

Strategia jest opisem wewnętrznego związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy działaniem i fizycznie mierzalnymi jego produktami. Te z kolei są częścią rezultatów działań, które przyczyniają się do wprowadzenia oczekiwanej zmiany społecznej. Proces monitoringu strategii na bazie obranych wskaźników monitorujących pozwala kontrolować jej skuteczność, efektywność i korzyści z realizacji jej założeń oraz umożliwia ewaluację obranych kierunków rozwoju. Na bazie efektywnego monitoringu oraz ewaluacji podejmie się bieżące działania, dopasuje przyjęte wcześniej cele do zaistniałych sytuacji. W ramach tych procesów możliwe będzie redefiniowanie założeń dokumentu lub aktualizacja całej strategii.

5.2 Źródła finansowania Strategii

Finanse to jeden z najważniejszych obszarów funkcjonowania organizacji pozarządowych. Wydaje się to dość oczywiste, gdyż środki finansowe są niezbędne dla realizacji działań statutowych. Trzeba jednak zawsze pamiętać, że środki czy to rzeczowe, czy finansowe są służebne w stosunku do realizacji misji stowarzyszenia bądź fundacji. Dominuje bowiem dążenie do zaspokajania wyłącznie bieżących potrzeb finansowych. Pobieżnie zaś traktowane jest myślenie o finansach długofalowo, co niewątpliwie sprzyja rozwojowi organizacji.

Finansowanie musi bazować na analizie kosztów i przychodów, być oparte na wieloletniej strategii rozwoju organizacji. Nie można budować finansów instytucji na wyczucie, z dnia na dzień czy też koncentrować się wyłącznie na budżetach pozyskiwanych ad hoc z dotacji, grantów na projekty. Warto pamiętać, że projekt jest realizowany przez pół roku czy rok, a organizacja musi stabilnie funkcjonować również w czasie, gdy nie uda się pozyskać zewnętrznego dofinansowania. Dlatego tak ważne jest, by zarządzanie finansami opierać na strategii rozwoju organizacji. Strategia wskazuje nam określone pola działania zgodne z misją, celami organizacji, tym samym wyznacza płaszczyzny finansowania (obszary działania organizacji, na które pozyskuje się środki finansowe). Opierając finansowanie o strategię, unikamy zagrożenia skoncentrowania się wyłącznie na pozyskiwaniu środków finansowych z różnych źródeł, nie zważając na zakres działań organizacji. Organizacje, podążając za pomysłami wyznaczanymi przez ogłaszane konkursy, mogą bowiem zatracić misję i znacząco zmienić charakter realizowanych działań, a przez to nie spełniać założeń fundatora czy członków organizacji.

Zarządzający, podejmując decyzje dotyczące kierunku rozwoju, powinni analizować przy tym możliwe warianty finansowania. Co więcej, powinni przewidywać konsekwencje podejmowanych decyzji i konfrontować plany finansowania z rzeczywistością. Każda organizacja zawsze powinna mieć przygotowany plan B, czyli schemat postępowania w sytuacji, kiedy nie uda się pozyskać planowanego dofinansowania, zlecenia lub zdobędzie się je w mniejszym zakresie niż zakładano. To prawda, że finanse wpływają na rozmiar działalności organizacji, jednakże w żaden sposób nie mogą jej determinować. Dlatego tak ważne jest, aby podejmując decyzje finansowe, uspójniać planowane źródła finansowania z wizją i misją funkcjonowania organizacji.

Najczęstsze obszary decyzji finansowych to:

- określenie spodziewanych przychodów i kosztów (kosztów stałych, takich jak czynsz, telefon oraz zmiennych, takich jak eksperci zewnętrzni, materiały edukacyjne),
- alokacja zgromadzonych środków finansowych – na jakie cele je przeznaczać.
- wybór źródeł finansowania (dotacje samorządowe, z ministerstw tj. wspieranie, powierzanie realizacji zadania publicznego, środki z Unii Europejskiej, fundacje kapitałowe, regranting) tak, by osiągnąć zaplanowane cele.
- zapewnienie płynności finansowej (m.in. wskazanie konieczności finansowania organizacji ze środków własnych, wzięcie pożyczki, kredytu, zwiększenie dochodu z innych źródeł).

Planowane źródła finansowania realizacji Strategii m.in.:

- a) środki unijne dostępne w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, zwłaszcza w ramach programów: Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego oraz Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego i inne programy,
- b) programy Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego: Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – NOWEFIO, Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO,
- c) środki własne PRACOWNI,
- d) składki członkowskie,
- e) 1,5% podatku od osób fizycznych,
- f) zbiórki publiczne,
- g) darowizny pieniężne i dary rzeczowe,
- h) sponsoring,
- i) aukcje charytatywne,
- j) loterie fantowe.

6. Podsumowanie

Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Pracownia Inicjatyw Społecznych powstawała w okresie od czerwca do października 2022 r., jako element realizowanego przez organizację projektu „Młodzieżowa Rada Gminy w Pełczycach”, finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Niniejszy dokument strategiczny będzie stanowić inspirację do wdrożenia w życie Wizji rozwoju PRACOWNI na najbliższe 6 lat. Strategia nie jest katalogiem zamkniętym, stąd mogą pojawiać się czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, które w istotny sposób będą wpływać na jej zmianę. Temu będzie służyć, w miarę potrzeby, coroczna aktualizacja dokumentu strategicznego.

W tworzeniu Strategii, na różnych jej etapach i podczas równych spotkań, dyskusji i warsztatów, wzięło udział 10 osób – członków oraz sympatyków i partnerów stowarzyszenia, w tym młodzież, dorośli oraz seniorzy. Ponieważ praca nad nią była dla członków Stowarzyszenia nowym i jednocześnie niełatwym przedsięwzięciem, skorzystano z zewnętrznego trenerskiego wsparcia i pomocy merytorycznej, która pozwoliła łatwiej obrać właściwe tory podczas opracowania założeń niniejszego dokumentu. Nasze strategiczne myślenie formowała i kierowała na właściwe tory Justyna Smajek. Wszystkim osobom zaangażowanym w powstanie Strategii Rozwoju Pracowni Inicjatyw Społecznych serdecznie dziękujemy za poświęcony czas, pomysły, rady i wsparcie, bo RAZEM MOŻEMY PRZECIEŻ WSZYTSKO.

Powyższy tekst „Strategii rozwoju Pracowni Inicjatyw Społecznych na lata: 2022-2027” został przyjęty w dn. 18 listopada 2022 r. w Szczecinie uchwałą Zabrania Członków Pracowni Inicjatyw Społecznych.

Członkowie Stowarzyszenia
PRACOWNIA INICJATYW SPOŁECZNYCH